

Brusel 21. května 2024
(OR. en)

10119/24

HYBRID 81
DISINFO 76
AG 101
PE 136
CYBER 168
JAI 834
RELEX 686
JAIEX 35
CFSP/PESC 768
PROCIV 38
IPCR 36
COPS 282

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o demokratické odolnosti: ochrana volebních procesů před zahraničním vměšováním

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o demokratické odolnosti: ochrana volebních procesů před zahraničním vměšováním, které schválila Rada na svém 4025. zasedání dne 21. května 2024.

**Závěry Rady o demokratické odolnosti: ochrana volebních procesů před zahraničním
vměšováním**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. ZDŮRAZŇUJE zásadní úlohu občanů v demokracii a PODTRHUJE, že ochrana svobodných a spravedlivých voleb před jakýmkoli zahraničním vměšováním, a to i v informační oblasti, ze strany státních i nestátních subjektů, jakož i transparentnost voleb mají pro demokracii zásadní význam. Naše demokracie, které jsou založeny na svobodných a informovaných politických rozhodnutích, musí být chráněny před všemi formami zahraničního vměšování. Demokratická odolnost musí být posilována budováním důvěry a založena na základních právech a demokratických hodnotách, které Evropská unie prosazuje. Vzhledem k tomu, že v roce 2024 odevzdají na celém světě svůj hlas miliardy občanů, a to i ve volbách do Evropského parlamentu, zůstává demokratická odolnost i nadále ústředním bodem programu Rady.
2. ZDŮRAZŇUJE skutečnost, že bezpečnostní prostředí v Evropě se v posledních letech v důsledku ruské anexe Krymu a následující válečné agrese proti Ukrajině významně změnilo. Tato situace se ještě zhoršuje rostoucím geopolitickým soupeřením a mezinárodními a regionálními konflikty včetně současné situace na Blízkém východě. Účelové využívání těchto konfliktů navíc dále prohlubuje výzvy, jimž naše demokracie čelí, což může vést ke zvýšení napětí ve společnosti, polarizaci, radikalizaci a snížení důvěry v instituce a volby. UZNÁVÁ, že státní i nestátní subjekty stále více využívají hybridní taktiky, což představuje rostoucí hrozbu pro bezpečnost EU, jejích členských států a jejích partnerů.

3. UZNÁVÁ hodnotu úzké spolupráce v rámci EU při ochraně svobodných a spravedlivých voleb v Evropské unii a VYZÝVÁ vysokého představitele a Komisi, aby spolu s členskými státy pohotově a komplexně využívali všechny zavedené mechanismy, sítě a nástroje s cílem zajistit tuto spolupráci a podpořit integritu demokratických procesů včetně voleb, chráněných před všemi formami zahraničního vměšování, aniž by se bránilo otevřené demokratické diskusi. Za tímto účelem ZDŮRAZŇUJE, že je důležité účinně a účelně využívat Evropskou síť pro volební spolupráci a systém rychlého varování a rovněž vycházet z příspěvku Evropského střediska pro sledování digitálních médií a jeho pracovní skupiny pro volby do Evropského parlamentu v roce 2024.
4. UZNÁVÁ, že klíčovým prvkem hybridních kampaní často bývají nepřátelské činnosti v kyberprostoru, a ZDŮRAZŇUJE, že je třeba pokračovat v posilování kybernetické bezpečnosti a odolnosti na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU a že je v tomto ohledu důležitá mezinárodní spolupráce a solidarita. VYZÝVÁ členské státy, jakož i orgány, instituce a jiné subjekty EU, aby přijaly vhodná a přiměřená technická a organizační opatření za účelem průběžného předcházení nepřátelským činnostem v kyberprostoru namířeným proti vnitrostátním a unijním demokratickým procesům a s cílem odrazovat od těchto činností, bránit jim a reagovat na ně.

5. UZNÁVÁ, že existují zahraniční státní i nestátní subjekty, které ke zvýšení účinnosti hybridních kampaní zaměřených na zasahování do demokratických procesů neváhají využívat vznikající a přelomové technologie, jako je umělá inteligence. Technologie umělé inteligence by mohly zvýšit rychlost a rozsah vlivových operací a umožnit vytváření falešného obsahu, což by mohlo umocnit stávající hrozby, jako je zacílení na politické kandidáty a klamání občanů zkreslováním informací a reality. ZDŮRAŽŇUJE, že nové technologie by současně mohly nabídnout mnoho příležitostí k účinné reakci EU a jejích členských států, technologických společností a občanské společnosti na tyto výzvy, a v tomto ohledu VÍTÁ mimo jiné práci na aktu o umělé inteligenci, jakož i pokrok v přístupu k digitálním technologiím založeném na lidských právech. VYZÝVÁ vysokého představitele, Komisi a členské státy k tomu, aby i nadále dodržovali, chránili a prosazovali lidská práva, demokratické procesy a právní stát online, stejně jako tak činíme offline, zejména podporou digitální gramotnosti, jakož i prosazováním přístupu k digitálním technologiím, jako je umělá inteligence, zaměřeného na člověka a založeného na lidských právech¹.
6. V kontextu širšího úsilí o posílení naší odolnosti a schopnosti reagovat na hybridní kampaně včetně zahraniční manipulace s informacemi a vměšování PŘIPOMÍNÁ cíle stanovené ve Strategickém kompasu pro bezpečnost a obranu, který Evropská rada potvrdila dne 25. března 2022². V tomto ohledu BERE NA VĚDOMÍ příslušná konkrétní přijatá opatření:
- vytvoření **souboru hybridních nástrojů EU**, jak je uvedeno v závěrech Rady ze dne 21. června 2022 o rámci pro koordinovanou reakci EU na hybridní kampaně³, shromažďujícím stávající i případné nové nástroje a poskytujícím rámec pro koordinovanou reakci na hybridní kampaně, které se dotýkají EU a jejích členských států a partnerů. Tento rámec zahrnuje také preventivní, kooperativní, stabilizační a omezující opatření a opatření na podporu oživení, solidární podporu a vzájemnou pomoc,
 - vytvoření souboru nástrojů pro boj proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování,

¹ 11088/23.

² EUCO 1/22.

³ 10016/22.

- posílení **souboru nástrojů pro diplomacii v oblasti kybernetiky**, jehož cílem je rychle a rozhodně reagovat na kybernetické hrozby a útoky a který by mohl přispět k reakci EU na hybridní kampaň v souladu s jejími vlastními pravidly a postupy.

KONSTATUJE, že tyto soubory nástrojů významně přispívají k mnohem komplexnějšímu přístupu tím, že zajišťují koordinovanou reakci na hybridní kampaně, kybernetické útoky a aktivity zahraniční manipulace s informacemi a vměšování namířené proti EU, jejím členským státům a partnerům, čímž posilují celkovou odolnost. ZDŮRAŽŇUJE, že je důležité maximalizovat využívání stávajících nástrojů a opatření na úrovni EU, jako je nařízení o digitálních službách, posílený kodex zásad boje proti dezinformacím, směrnice o odolnosti kritických subjektů⁴, směrnice o bezpečnosti sítí a informací (NIS 2)⁵ a nedávno přijaté nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy. Soubory nástrojů zahrnují vedle možnosti doplnit v případě potřeby stávající sankční režimy rovněž možnost prozkoumat nová omezující opatření k řešení hybridních činností a zahraniční manipulace s informacemi a vměšování.

7. Rada rovněž VYZDVIHUJE trvalý pokrok dosahovaný při zřizování **týmů rychlé reakce na hybridní hrozby** a VYZÝVÁ vysokého představitele a Komisi, aby zřizování těchto týmů urychlili, přičemž ZDŮRAŽŇUJE, že týmy rychlé reakce by měly sloužit jako jeden z klíčových nástrojů souboru hybridních nástrojů EU na podporu členských států EU a partnerských zemí v boji proti hybridním hrozbám.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES (Úř. věst. L 333, 27.12.2022).

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS 2) (Úř. věst. L 333, 27.12.2022).

8. VYZÝVÁ ke zlepšení informovanosti o situaci před volbami do Evropského parlamentu, v jejich průběhu i po nich, pokud jde o pokusy zahraničních státních i nestátních subjektů zasahovat do demokratického procesu v EU. ZDŮRAZŇUJE ústřední úlohu střediska EU INCEN pro hybridní hrozby s podporou zpravodajského ředitelství Vojenského štábu EU v rámci společné zpravodajsko-analytické složky EU (SIAC) jakožto ústředního subjektu poskytujícího zpravodajská posouzení hybridních hrozeb založená především na zpravodajských příspěvcích členských států, jakož i na informovanosti o situaci, jenž analyzuje informace ze všech zdrojů, a to na základě informací z otevřených zdrojů a utajovaných informací od různých zúčastněných stran v rámci ESVČ, Komise a členských států. Znovu OPAKUJE, že je třeba zlepšit odhalování, analýzu a předvídaní prostřednictvím střediska pro hybridní hrozby v rámci SIAC.
9. UZNÁVÁ, že nařízení o digitálních službách je prvním nástrojem prosazování, který může účinně přispět ke zmírnění systémových rizik souvisejících se šířením dezinformací na internetu a k ochraně integrity volebních procesů před všemi formami zahraničního vměšování. UZNÁVÁ, že posílený kodex zásad boje proti dezinformacím a jeho různorodá signatářská základna představují důležité fórum pro řešení a projednávání otázek souvisejících s dezinformacemi na internetu během volebního období. ZDŮRAZŇUJE společnou odpovědnost technologického průmyslu, vlád a dalších zúčastněných stran za dodržování svobody projevu a otevřeného demokratického diskurzu v digitálním prostoru.
10. VYZÝVÁ Komisi, aby pokračovala v práci s online platformami v souladu s posíleným kodexem zásad boje proti dezinformacím a nařízením o digitálních službách a aby co nejlépe využívala Evropský akt o svobodě médií a nové nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy, přičemž zdůrazňuje potřebu účinného zapojení spočívajícího v provádění dohodnutých závazků, aktivnější spolupráce s menšími online platformami, pokračující spolupráce s širší komunitou zúčastněných stran, především s občanskou společností, ověřovateli faktů a akademickou obcí, jakož i výměny informací s členskými státy EU.

11. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité podporovat účast občanů na demokratickém životě bez jakýchkoli forem zahraničního vměšování. VYZDVIHUJE význam zvyšování počítačové a mediální gramotnosti občanů, zásadní úlohu svobodných, nezávislých a pluralitních sdělovacích prostředků, potřebu zajistit úzkou spolupráci s občanskou společností a akademickou obcí, a to s posílením úlohy ověřovatelů faktů a dalším zajištěním odpovídající úrovně odpovědnosti, smyslu pro odpovědnost a transparentnosti online platforem.
12. VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby urychleně provedly opatření a priority oznámené ve zprávách o občanství EU z let 2020 a 2023⁶ s cílem zvýšit demokratickou účast, posílit postavení občanů a podpořit začleňování občanů v Evropské unii, zejména prostřednictvím začleňování nedostatečně zastoupených kategorií voličů.
13. VYZDVIHUJE význam práce, již odvádí oddělení ESVC pro strategickou komunikaci (ESVC StratCom) a jeho pracovní skupiny, zejména pracovní skupina StratCom „Východ“ se svým stěžejním projektem EUvsDisinfo, jakož i pracovní skupina pro západní Balkán, pracovní skupina „Jih“ a nově zřízená pracovní skupina StratCom pro subsaharskou Afriku, a již přispívají k účinné a fakticky podložené komunikaci, boji proti dezinformacím, strategické komunikaci o vnější činnosti EU a posilování celkového mediálního prostředí a občanské společnosti ve svých příslušných regionech, a to i před volbami, v jejich průběhu a po nich. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité bojovat proti zahraničním manipulacím s informacemi a vměšování, a to včetně dezinformací v různých jazycích a s rozsáhlým zeměpisným dosahem.

⁶ Zprávy Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Zpráva o občanství EU pro rok 2020 – Posílení postavení občanů a ochrana jejich práv (COM(2020) 730 final) a Zpráva o pokroku na cestě ke skutečnému občanství EU na období 2020–2023 (COM(2023) 931 final).

14. BERE NA VĚDOMÍ balíček opatření na obranu demokracie, který Komise předložila v prosinci 2023 a který vychází z Akčního plánu pro evropskou demokracii přijatého v roce 2020. BERE NA VĚDOMÍ návrh směrnice o transparentnosti zastupování zájmů jménem třetích zemí⁷, jejímž cílem je zvýšit požadavky na transparentnost v boji proti zahraničnímu vměšování do demokratického prostoru Unie, a doporučení o inkluzivních a odolných volebních procesech v Unii⁸, v němž se stanoví konkrétní opatření pro členské státy a politické aktéry včetně stran a nadací s cílem pomoci chránit volební procesy před všemi formami zahraničního vměšování.
15. ZDŮRAZŇUJE význam cvičení, v nichž se kombinují různé prvky, jako jsou zahraniční manipulace s informacemi a vměšování, nepřátelské činnosti v kyberprostoru a hrozby pro kritickou infrastrukturu, vzhledem k tomu, že hybridní kampaně a hrozby, jimž čelíme, jsou stále častěji vícerozměrné a meziodvětvové. PŘIPOMÍNÁ hodnotu vnitrostátních partnerů a partnerů EU, kteří se účastní cvičení, jako například v oblasti demokratické odolnosti, a poskytují přehled všech stávajících nástrojů, které jsou k dispozici k posílení naší demokratické odolnosti v souvislosti s volbami. Tato cvičení by pokud možno mohla být prováděna v rámci celospolečenského a mezirezortního přístupu a mohla by co nejlépe využívat všechny stávající struktury a subjekty, jako je systém rychlého varování, Evropská síť styčných organizací pro řešení kybernetických krizí (EU-CyCLONe), skupina pro spolupráci v oblasti sítí a informačních systémů, Evropská síť pro volební spolupráci, jakož i Evropské středisko excelence pro boj proti hybridním hrozbám a soukromý sektor, a to vzhledem k jejich významné úloze při účinné reakci. Mělo by se přitom vycházet z práce vykonané v rámci posíleného kodexu zásad boje proti dezinformacím a Evropského střediska pro sledování digitálních médií.

⁷ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizované požadavky na transparentnost zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu a kterou se mění směrnice (EU) 2019/1937 (COM (2023) 637 final).

⁸ Doporučení Komise (EU) 2023/2829 ze dne 12. prosince 2023 o inkluzivních a odolných volebních procesech v Unii a o posílení evropského charakteru a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu (Úř. věst. L, 2023/2829, 20.12.2023).

16. VYZÝVÁ vysokého představitele a Komisi, aby společně s členskými státy důkladně analyzovali poznatky, jež budou vyvozeny z voleb do Evropského parlamentu v roce 2024, předložili Radě komplexní zpětnou vazbu o účinnosti příslušných mechanismů, sítí, nástrojů a opatření a informovali o jakýchkoliv problémech a nedostacích zjištěných v dostupných nástrojích, aby je bylo možné napravit.
-